

tidligere Kultusminister, men Forholdet var jo netop det, at, efter at den Finanslov, hvorpaa den tidligere Kultusminister havde stillet sit Forslag, var bleven sprængt, blev Forslaget optaget paa det Finanslovsforslag, der blev fremlagt her i Tinget af selve den Regering, hvoraf den højtærede Minister er Medlem. Det forekommer mig, at hvis den højtærede Minister havde denne Frygt for, at der skulde opstaa Misundelse, eller han havde andre Grunde, hvorfor han mente, at denne Rentenedsættelse ikke burde træde i Kraft, saa havde det været hans Skyldighed, hans rene og klare Skyldighed at sige til, den Gang Finanslovsforslaget blev behandlet her i Tinget i Foraaret. Det havde saa været hans Skyldighed at stille Ændringsforslag og forsøge paa, om han kunde faa Ændringsforslaget vedtaget. Men naar han mente, at dette ikke kunde lade sig gennemføre, eller at der ingen Grund var dertil, saa kan jeg ikke se andet, end at det var hans ligefremme Skyldighed at udføre Finansloven for sit Ministeriums Vedkommende i den Skikkelse, hvori den var forelagt af hans egen Regering, vedtagen af begge Ting og stadfæstet af Kongen. Det er, synes mig, meget nedslaaende for os her i Folketinget, naar vi, efter at vi have naaet Resultatet paa dette Omraade, skulle til at begynde igen. Det forekommer mig, at det vilde være meget bedre, om den højtærede Minister vilde tage Sagen under Overvejelse paa ny. Det kan jo lade sig gøre endnu. Endnu er Finansloven ikke udløben; og der er altsaa ikke det mindste i Vejen for, at de paagældende Skyldnere endnu i dette Finansaar kunne faa den dem ved Finansloven tiltænkte Rentenedsættelse. Det er en daarlig Trøst for os alle sammen, at den højtærede Minister fortæller, at han er sig bevidst, at Ansvaret hviler paa ham, og at han til disse Laantagere, der ere blevne skuffede i deres berettigede Forventninger, siger: Kom an! Ville I mig noget, saa kunne I jo anlægge Proces! Dette er en meget daarlig Trøst, naar det drejer sig for dem, om Beløb, der ikke ere af en saadan Størrelse, at de ret vel for dets Skyld vilde kunne taale Omkostningerne ved en Proces, mulig ført gennem alle 3 Instanser. Og det er jo, som jeg allerede har bemærket, ikke blot Laantagerne, der ere blevne tilsidesatte her, men det er jo ogsaa dette Ting. Dertil kan jo den højtærede Minister sige: Ja, saa kan man vedtage Rigsretstilltale. Men derfor kan den højtærede Minister jo være ganske rolig; thi han vil kunne sige sig selv, at

naar der ikke i og i Anledning af hele Provisorietiden har været rejst Rigsretstilltale, saa vil dette Spørgsmaal ikke anses for at være af en saadan Betydning, at man derfor vil sætte hele dette store Apparat i Bevægelse. Sikkert er det, og det vil den højtærede Minister ikke kunne komme fra, at han uden videre har tilsidesat den lovlige Finanslov. Jeg vil, som sagt, opfordre den højtærede Minister til at tage denne Sag under Overvejelse en Gang til. — Glædeligt var det jo i alt Fald i Lørdags at høre — saaledes forstod jeg det — at den højtærede Minister ikke vilde modsætte sig den højtærede Finansminister; hvis denne skulde komme til det Resultat, at det vilde være rigtigt at forsøge en Fortsættelse af Statsgældens Konvertering. Jeg tror nok, at en saadan Konvertering vilde være af meget stor Betydning for hele Landets økonomiske Tilstand. Jeg er ikke enig med den højtærede Finansminister i hans Mening om, at Virkningen af Konverteringen af 1894 allerede er forbi. Naturligvis, enhver kan jo se, at Renten er i de sidste Tider steget, og Kursen paa Papirer falden, men jeg tror — og det kan vistnok ikke modbevise — at hvis vi ikke havde haft Konverteringen af 1894, hvis vi da ikke havde faaet en betydelig fremmed Kapital ind i Landet, saa vilde Renten nu have været højere, end den er, og Kursen paa Papirer endnu lavere, end den er. Det er noget, som følger af sig selv, at for Tid og Evighed kan man ikke ved slige Foranstaltninger bringe Renten ned; man kan ikke, naar Renten svinger i Udlandet paa det store Pengemarked, vente, at en for nogle Aar siden iværksat Konvertering skulde vedblive at holde Renten stabil herhjemme. Det er jo klart, at vort Pengemarked følger Udlandets Bevægelser. Men jeg tror rigtignok, at det er lige saa klart, at naar Renten gaar ned i Udlandet, og naar den senere gaar op, ville de tilsvarende Svingninger, hvori vort Pengemarked sættes, alligevel være paa-virkede af den stedfundne Konvertering, og være i et lavere Niveau, end de ellers vilde være. Hvad der imidlertid i alt Fald er sikkert, er, at de, som indirekte blev gavnedes gennem den sidste Konvertering, have høstet Gavn deraf, og for saa vidt er det jo altsaa sikkert, at Konverteringen har været et Gode for vort økonomiske Liv. Og lige saa sikkert er det, at en fortsat Konvertering vil være til gode for vort økonomiske Liv, hvad enten man nu — som den højtærede Minister — mener,